

EMPORDÀ FEDERAL

Preus de subscripció

Setmanari d' U. F. N. R.

Número solt 10 cents.

Figueres 1 pta. trimestre. 7
Fora, 1'25 "

Redacció y Administració: CENTRE FEDERALISTA EMPORDANÈS

» atrassat 20 »

Any I.

Figueres 29 Juliol 1911

Núm. 18

MODERNA FARMACIA CUSÍ

Braguers especials de la
FARMACIA CUSÍ
DE TEIXIT DE GOMA ELÀSTICA
Y D' ACER FLEXIBLE
SON IMPERCEPTIBLES, SE PORTEN SENSE MOLESTIA

Y DUREN MOLT DE TEMPS

GRANS MAGATZEMS

PUIG PARÍS

ELS MES IMPORTANTS DE LA REGIO

GRAN BAZAR

de roba feta per Homes i Joves

Especialitat en trajos per nens

Panyeria * Genres de punt

Camiseria * Corbateria * Elastics

Cinturons * Lligues-Cames

Mocadors * Bisuteria * Depo-

sit i venda de vellut de les princi-
pals fàbriques * Perfumeria, etc.

SASTRERIA A MIDA

Exposició permanent de darreres novetats

Carrers GERONA, 13
PRESÓ, 4 **FIGUERES**

La Setmana de Juliol

En la nostra societat positivista, el ciutadà ben alimentat que vota contra'l govern i va a un miting de protesta i fins, si no hi ha perill de tiros, de garrotades o d'un ruixat dels núvols, va a la manifestació, ja podeu dir que 's un ciutadà dels dididits; i si a més d'això, s'insubordina en la taula del cafè i parla d'anar a la revolució, es que serà 'l temperament més exaltat d'entre la gent burgesa d'avui dia.

Entre aquesta gent pacífica, que tenen privat del metje comprometre la seva existencia o el seu ben estar en les lluites polítiques, poden considerar-s hi compromesos desde 'l banquer al humil assalariat que va al despaig a les nou del matí i trevalla am camisa planxada.

L'ordre, es una bella cosa en la vida de les grans ciutats, en aquella vida de luxu de grans comoditats i de plaers inabarcables. I d'aquesta vida de luxu i plaers de ciutat, anc que sols sien les engrunes, en participen desde 'l potentat al petit moso de comers; l'empleiat, el dependent, el camarer i fins el cotxero, poc o molt en la seva vida diària frueixen de la magnificència ciutadana.

Pro en la gran ciutat, a mes de la seva vida exterior de luxu hi ha una altra vida. En l'interior de les fabricques, desde 'l matí al vespre, un mont d'esclaus viu al peu de les maquines completament agé a la continua disbauxa de la ciutat.

El soroll dels vehicols, el remor de la gent elegant no deixen sentir el martell del forjador. En els carrers arreconats i estrets sense aire i sense sol del interior de la ciutat i en els seus arrabals, un formiguer de sers humans trevalla amagat entre parets, brutes i insanes moltes d'elles; allí, en aquells interiors, en les en-

tranyes de la ciutat, es ont el bras del home produeix la riquesa, allí es ont l'home sua i malaieix. Desde punta del dia fins al vespre trevalla; menja am privacions. Acabada la jornada, de les portes dels tallers ne surten corrues de gent que quan passen per les vies del tranzit burges i elegant, els seus vestits, les seves cares confoses, contrasten am l'altra gent i un-hom veu que encara perdura la divisió social de castes.

En aquell ambient del taller brut i miserable, en aquell ambient de privacions, mentres ronca el ferro en les maquines i resplandeixen les flames de les fornals en la foscó, i els ulls dels malladors resalten de la negror de ses cares enmascarades i quines tempestes s'acumulen en el cor i en el cervell de l'obrer que porta en el seu esperit la llevor de tremendes rebelions! Figuret-vos doncs, que 'n un dia com aquells del Juliol de 1909, d'entre la massa descontenta dels miserables, sorgeix el crit de revolta; sembla que la fi del mon hagi d'esser poca cosa per aquelles animes que porten acumulades tantes angunies, tan temps d'esclavitut i privacions.

Doncs si en aquella revolta de Juliol, hi considerem quelcom d'aquell desfogament de la casta dels esclaus, que no tenen res a perdre, contra la ciutat burgesa, trovarem que la massa revoltada va portar-se am gran comediment.

El seny, la prudència, la pasivitat, o digueu-ne lo que volgueu, del nostre poble, devant la burla que de ell feu el govern de 'n Maura portant-lo a la guerra d'Àfrica, contrasta am lo esbojerrat de la repressió que feu el mateix govern.

JOSEP BARÓ.

CRÒNIQUES ARBITRARIES

La Calor.

Ou Calor magnífica, germana de l'acla-

parament i de la vagancia! Que be se troba en el teu si, l'Home fort i de visió clara!

Ets feconda y deluidora.

Sense tu, la terra seria erma, els homes no crearien i arreu de la Terra, no existiria mes que terra d'escudelles.

Tu ets, la qu' ens has ensenyat les coses efimeres del mon i ens has educat en la Santa Impassibilitat que vetlla els nostres passos per la Terra.

Ab tu i per tu oh Calor tot ho veig clar i net i per això la meva força creix.

Gracies a tu i ab la llum fixa del meu interior, veig totes les debilitats i mentides humanes sota les transparencies del suor lliberador d'impureses epidèmiques.

Benehida siguis oh calor! Perque 'ns deslliures les esculturals formes femenines de les robes interiors que deformen a nostres ulls les belleses naturals. Perque 'ns deslliures als nostres elegants, joves i madurs, d'aquells colls impossibles, d'aquells aparatos desarrolladors de vertebres cervicals. Perqué deslliures la faç a les belles fembres i també a les lletjes, dels polvos i coloraines ab que disfreçen i atormenten llur cutis un temps fresc i tendre. Perque treus l'encarcament de la gent de pes fent-los apareixre ab tota sa buidor suada. Perque 'ns mostres la heroicitat dels senyors anant a estiuejar al mitj de la bruticia i de les bestioletes que nostre mare Eterna sosté per martiri d'istiuejants. Perque embaumels els nostres sentits de la fragancia vital de la suada.

Tu has fet, oh Calor! que jo esdevingués brau i trempat. Que m'atrevis a sortir per la via pública sense coll ni punys i fins ab camisa de dormir, sense sentir ni tremolar al recort de la veu llunyana dels meus austers avant-passats. Que me democratissés i m'aristocratissés alhora, vestint de manega de camisa qu'em nivella ab els jornalers i ab els des-

sense jornal.

Oh. Calor! tu ets civilisadora perqué fas corre l'humanitat cap a terres ignorades tot i cercant la frescor, la moda o un promés per la noia encara verge d'aimador.

Tu ets cristiana perque 'ns fas menjar el pa ab suó al front i en altres indrets de la persona.

Tu ets reveladora oh Calor, de l'esència de les coses al ensenyarnos que tot no es mes qu'apariencia i qu'aquesta es i serà la sola realitat per nosaltres coneixedora.

Tu ets inspiradora perque 'ns has fet escriure aquestes quartilles de prosa ditirambica ab les que ajudarem a omplernar les pagines del periodoc, alhora qu'ens faran conquerir les regidories ja bellament presentides.

Oh. Calor! tu ets Feconditat, Enseyança, Videncia, Sinceritat, Deslliurança, Heroicitat, Sentor i fins Olor. Tu ets Civilisadora i Cristiana, Reveladora e Inspiradora.

Per tu i ab tu he viscut Felis. En ton si, he de morir quant això sigui. Axis no desmentiré la meva Vida Heroica.

G. S.

DUES NOTES

En la solitud d'aquesta riallera vila que m'vegé néixer, ha vingut a les meves mans un nombre d'EMPORDÀ FEDERAL de la Capital del Empordà, de la meva estimada ciutat de Figueres. Oh quina sensació he experimentat al passar la vista per les seves planes! Una munió de records hán giravoltat instantaniament per ma pensa retuda en aquells instants, per la calda ensopidora de les tardes estivals.

De moment he experimentat una alegría immensa, i mes al llegir al peu d'un inspirat article rublert d'un ver sentiment catalanesc, el nom i cognom de l'amic

Baró, de l' infadigable i sofert company, qui per les seves creences, per la seva llealtat i per la seva fé en l' avenir esplendorós de Catalunya, sofrí una llarga i penosa temporada en l' ergástula rónega i esquifida de Figueres.

M' apar véurel encara en les hores d' intima conversa amb els amics, allà entre barrots de ferro, amb el somriure que li es peculiar, parlar de Catalanisme amb aquella fé, amb aquell coratge—malgrat no possehir la llibertat—de l' home qui no s' arredra davant les escames de l' enemic. Jo me'l mirava astorat, no podent capir com privat de llibertat i tot, parlava amb aquella satisfacció de les coses de casa, anhelant futures i mellors jornades, amb aquell afany d' avensar, i es que jo, molt jove, m' imaginava la vida d' altra manera qu' avui, i no m' adonava de que l' home qui serva una idea amb la qual hi está identificat per complert, com que comprén l' eficacia d' aquella, jamai se descoratja enfront d' una injusta amenssa. Aquest es en Baró: un home tot cor; un catalá conscient de la seva obra i dels seus ideals.

Mes amunt he insinuat que quelcom m' havia entrístit al dir que de moment havia experimentat alegría, i la meua insinuació efectivament hi es. M' he apenat al passar la mirada per la secció intitolada «No volem el presiri» car hi he descobert en ella'l condol de la riolera Figueres al veure actualment amb la faca afrentosa d' una institució d' aquesta mena.

Jo m' trobava a Figueres quant les primeres expedicions que ns manaren enviar els governants d' allá dalt. Procura ven ferlos arribar de nit tement tal volta una manifestació dels sentiments empordanesos, i amb l' excusa de que ns els portaven provisionalment, després de noves remeses amb que ns han infestat, ens el volen fer efectiu, i amb aixó si que no hi podém, no hi habém de passar malgrat ens costi sacrificis morals i materials. Es precis una activa i enérgica creuada fins que assolím la promesa del seu trasllat. Pel bon nom de l' Empordá, nosaltres els fills d' aquesta terra anomenada per exelencia de pau, amor i llibertat, ens hem d' oposar amb esforços titánics a la ruina qu' ens amenssa, fent que restin ben alts aquests tres lemes del nostre esser.

Companys d' EMPORDÀ FEDERAL: Com a bon Empordanés i com a fidel aimador de la nostra Capital qui tants dolsos recorts me guarda, conteume en vostres fileres per tot quant sigui per Catalunya i per la llibertat dels pobles que l' integren.

H. NADAL I MALLOL.

Port de la Selva 24—7—11.

UNIÓ FEDERAL NACIONALISTA REPUBLICANA

REUNIÓ GENERAL

La Junta Municipal d' aquesta ciutat convoca al partit a reunió general en el Centre Federalista Empordanés per avui dissapte, 29 de Juliol, a les 9 del vespre, al objecte d' aprobar el dictamen que, informant a l' Ajuntament sobre la supressió del impost de Consums, ha redactat la Junta Municipal i ha deixat exposat per a'l seu coneixement en la Secretaria del Centre.

Campanya de lliberació

La Junta Municipal d' U. F. N. R., en vista del entusiasme que regna a Catalunya, responguent a la iniciativa de dirigir al Govern una exposició que patentisi un ferm estat d' opinió favorable a l' amnistia per tots

els nomenats delictes polítics i socials, cooperant a la campanya que te empresa el Patronat de Presos de Barcelona, ha acordat la recullida de firmes en els plechs que obren en poder del Cafeter-Conserje del Centre Federalista Empordanés. A quin fi se prega a tots els correligionaris en particular, i a tots els ciutadans en general quina tendencia progressiva ostentin, se serveixin passar per el dit Centre a continuar les firmes d' adhesió qu' han d' autorisar al referit Patronat per a suscriure en nom d' elles l' exposició de referencia.

Figueres 24 de Juliol de 1911.— P. A. de la J. M., El Secretari, M. Moncanut.

Mercat del dia 27 Juliol 1911

Blat.	Hectólitre	18'13 a 19'07
Ordi.	"	11'25 a 00'00
Civada.	"	9'07 a 9'38
Moresc.	"	16'88 a 17'50
Mill.	"	18'13 a 00'00
Panis.	"	15'00 a 00'00
Mongetes.	"	33'75 a 37'50
Mongets.	"	32'50 a 37'50
Faves.	"	14'38 a 14'69
Favons.	"	18'88 a 00'00
Vesses.	"	18'13 a 00'00
Sigrons.	"	31'25 a 36'25
Patates.	qq. métric	6'82 a 7'22
Oli.	Hectólitre	104'84 a 108'88
Porc els 10 kilos pes en viu.	"	13'00 a 13'75
Xais de llet.	"	16,00 a 20'00
Oques una.	"	4'00 a 6'00
Conills, parell.	"	3'00 a 5'00
Anecs.	"	4'00 a 6'00
Gallines.	"	7'00 a 9'00
Pollastres.	"	3'25 a 6'25
Ous, dotzena.	"	1'40 a 1'50
» compte.	"	43'00 a 45'00

CRÓNiques

De Portugal — 2.^{on} aniversari

Fins ara, tots els esforços dels monárquics portuguesos, dels malmersadors recalcitrants qu' encare somnién en tornar a ficar els unglots en la caixa nacional de la vehina República, s' estrellen davant la enérgica actitud del poble, convençut de la bondat de la nova institució, aixís com de la honradesa dels homes que la dirigeixen.

El nostre Govern, fingint molta neutralitat, fa ls ulls grossos, i per Galicia i Extremadura s' hi belluguen els conspiradors, partidaris a ultransa del destronat rey Manuel.

Resulta, per altra part, incompreensible la conducta de les potencies europees ab la novella República, ja que ni les nacions del Continent que per solidaritat republicana devien haverla ja regoneguda, han complert aqueix deure, esperansats de reveure l' entronisament de la tirania.

I la premsa, la grossa premsa, fa'l joc dels governs europeus propalant faules ridicoles que fan semblar inquieta la situació de Portugal.

Mentrestant els republics portuguesos van fent sa via, sense fer cas dels lladruacs dels agents monárquics. El Parlament va sancionant lleis lliberadores, assentant sobre solit pedestal el monument de la redempció de la seva patria.

S' han complert dos anys de la Revolta de Juliol, d' aquell esclat revolucionari, que degenerá en disbaixa de males passions i en substitució de santes idees, mal pahides, per la covardia dels prohoms del republicanisme que refugiren acapdi-

llar la multitud, sedenta de redimirse, d' anorrear institucions caduques i desacreditades.

Alló fou, per altra part, una palesa demostració de la manca de cultura del poble, al qui no ens cuidém d' ensenyar-li lo qu' es república, i llibertat, i dret, i ens extranya que quan arriba l' hora confongui la llibertat ab el llibertinatje, abusi dels drets, refusant el compliment dels deures i comprometi la honorabilitat de les idees republicanes.

Fem republicans conscients i treballarem per l' adveniment de la República.

J. ROIG.

HIGIENE ESTIUENCA

Per creure-les d' utilitat, publiquem, ab gust, les següents regles higiéniques, d' actualitat en la present estació. Han estat escrites expressament per EMPORDÀ FEDERAL per un bon amic nostre, persona competentíssima en la materia.

- 1.ª No tenir por de res, pro cuidar de la salut, fisica i psicicament considerada.
- 2.ª Menjar ab moderació, sobre-tot substancies vegetals, ben madurades, ben netejades i ben bullides—Peix fresc. Carns blanques bullides o rostides a la graella—Sopes i purés de tota classe.
- 3.ª La beguda deu esser lo mes natural possible, a base d' aigua minero-medical fresca o gelada (de cap manera menjar glas) i no abusar de la meteixa, ja que la sed es imperiosa i pot reprimirse per auto-sugestió. A voltes, la calma per complert una tassa de café o té calent, ab unes gotes de rom o coñac. La cervesa bona i

NO VOLEM EL PRESIRI

Crit d' alerta

A la reunió de la Junta Executiva de la Comissió Foragitadora del Presiri (iquin carril mes llarg!) va dirse que, d' esser certa la noticia de la propera arribada de nous presitaris, fins del calor es prescindiria, emprenent-se activa campanya.

Doncs, ja hi som. El nous presitaris ja van venint. Venen en petites colles de 6, 7 ó 8, perquè'l Govern no creu del tot en la passivitat del nostre poble, i tem un aldarull.

La paraula del senyor Barroso ha sigut, doncs, desmentida.

¿Hem de continuar quiets?

¿Ens hem de donar per satisfets ab l' anunci de que s' pensa construir presiris a Fernando Póo?

¿Hem de tolerar impassibles que s' burlin de la nostra paciencia?

SPORTS

Reglament de la Carrera Ciclista del dia 6 d' Agost de 1911.

Article 1.er La carrera «Campionat de la Provincia de Girona y Copa Griffon» organizada per el Club Figueres-Sport, baix els auspicis de l' «U. V. E.» se disputará el dia 6 d' Agost de 1911.

Art. 2.on Podrán pendre part en aquesta carrera tots els ciclistes de Catalunya provehits de la llicencia de l' «U. V. E.»

Art. 3.er Pera l' «Campionat de la Provincia de Girona» podrán pendrehi part tots els ciclistes de les tres categorías; excepte en la «Copa Griffon» i sos premis que se reserven per a ls de 3.ª (aspirants).

Art. 4.rt Les inscripcions deuen dirigirse al Club organizador (Plaça de la Constitució, 3, pral.) de 9 a 11 nit, fins el 4 d' Agost, essent el seu import de 3 pessetes quines no son reemborsables.

Art. 5.nt La sortida se donará a les 17 i en la carretera de Girona (carrer Nou) ab el següent recorregut:

Figueres, Pont del Príncep, Vilacolum, Torroella de Fluviá, Sant Pere Pescador, Castelló d' Ampurias, Vilasacra, Vilatenim i a la meta Figueres (en la carretera de Roses), kms. 36.

Art. 6.sé Queda prohibit portar qualsevol classe d' entrenador.

Art. 7.é S' admetrán bicicletes de tots els tipos mentres accionin únicament per la forsa muscular, poguent cambiarse durant la carrera.

gelada constitueix una gran beguda. El vi negre del País, fresc i barrejat ab aigua de Vichy o Carbónica, es un preciós recurs per acompanyar el apats.

4.ª La llet fresca (sense bullir) o gelada, de bona procedencia, aixís com els ous frescos i l' aigua albuminosa (aigua, clara d' ou, coñac i sucre) son begudes agradables, nutritivas i anti-diarreicas, i, per lo tant, molt convenientes en la present estació.

5.ª Molt cuidado en menjar fruites i verdures, que deuen esser molt madurades, rentades, refrescades, i, a esser possible, pelades, rebutjant per complert pinyols i granes.

6.ª Conyé estimular les funcions de la pell per medi de banys generals d' aigua dolça o de mar, anant, qui puga, a les vehines platjes, o be, mitjans friccions ab esponjes empapades d' aigua freda ab aigua de Colonia, seguides de massatje. Aixugarse desseguida.

7.ª Procurar la millor i mes grossa ventilació del domicili, treient de les habitacions tota clase d' obstacles que puguin impedir-la i, a la vegada, retenir agents d' infecció o contagi.

A la nit, si l' atmósfera está quieta, no hi ha inconvenient en dormir ab el balcó o finestra oberts, ab la persiana tirada, pro evitant les corrents d' aire. Estant suat, evitar trencar la transpiració, no colocantse en mitj de corrents d' aire, ni beguent res fret (Pot pendre-s café o té calents).

8.ª Procuri-s la major netedat dels llocs per la seva condició bruts, com son aigüeres, comunes i safreigs. En els dos primers, deu tirars-hi molta aigua i millor una solució de sulfat de coure o de gas, El safreig, després d' haverhi rentat, vuidar-lo, rentar-lo i millor emblanquinarlo, avans de posarhi aigua neta.

9.ª A l' hora de la fresca, en havent sopat, anar a donar un volt per llocs alegres. Aixó, a mes de distraure l' esperit, ajuda la pahició i favoreix la son.

10.ª Mantenir l' esperit en bon estat, no estamordint-se per res, no perdre la fe en la práctica de les bones i sanes costums i tenir en compte que «QUI NO INFRINGEIX NO DEU ESSER ACUSAT.»

¿No es hora de que toqué a somatén?

¿No deixarán els bons empordanesos una fracció de les delicies del estiuig per a mirar de reconquerir la tranquililitat d' aquesta comarca.

¡No mes ensopiment!

¡Vía fora el Presiri!

El róssec del Presiri

Dissapte passat, a dos quarts de vuit de la vetlla, fou detingut pel vigilant de consums del carrer de Vilallonga, un xicot d' uns 20 anys, que fou vist en el moment que sortia d' una botiga de queviures nomenada *Cà la Eugenia*, emportantsen, sense donarsen compte, els quartos del calaix.

Fou posat a disposició de la policia, que s' trojava precisament a l' Estació, ab motiu de l' arribada del tren.

Art. 8.é Els corredors se presentarán al Club organizador, 45 minuts avans de l' hora de la carrera, firmant a la sortida i a l' arribada l' acta corresponent

ADVERTENCIES

A. Els organizados se reserven el poguer modificar el present reglament fentho constar en la fulla del Contról de sortida.

B. En quants dubtes se suscitin el fallo del Jurat es inapelable, retirantse 2 hores y mitja després de donada la sortida.

C. Els contróls ab banderoles vermelles senyalarán els llocs perillosos.

D. Si per forsa major se tingués de suspendre la Carrera, el Jurat i la Comissió senyalarán el dia que deurá celebrarse.

NOTA. No s' admetrán inscripcions dels excocs del Club organizador que no s' posin al corrent de ses quotes al menys que les liquidin ab aquest motiu.

La Comissió.

DE LA CIUTAT

¡Aqueixos correus!

Un apreciable suscriptor ens demana que fem constar la seva extranyesa per haverse extraviat una carta en el llarg trajecte de Barcelona a Figueres, ab la particularitat de que no'n saben donar rahó ni en l' Administració d' aquí ni a la

Nosaltres i ell

Aquet senyor Vergés i Vilanova que tant sembla recordar-se de les campanyes de «Verdad», no s'ha fixat en qu'ell es l'únic d'aquell nombrós cos de redacció que s'ha extraviat, que va ab males companyies.

Tots els altres som allí ont erem. Ell, solsament, ha evolucionat, a tall de *franquet*. D'un partit democràtic ab un programa ben definit, ha passat a un partit de pinxos, que no te altre programa que l'únic de l'amo.

Automovils

Podem assegurar que el dia 1.er del proper agost comensaran a servir els que feran el trajecte de Girona a Banyoles.

* *

Ahir va enrunarse l'edifici que s'estava construint en el lloc conegut per «El Suro», encreuament de les carreteres de Perpignan i Boulou.

L'edifici estava destinat a estació i garatge, aixís com a restaurant.

De l'accident ne resultaren dos obrers morts.

Franca encaixada

Aquet dematí hem tingut el gust d'estrenyar la ma del nostre volgut amic en Carles Rahola, qui, procedent de Cadaqués, es dirigia cap a Gerona, ont te sa habitual residència.

Registre Civil de Figueres del 23 al 29 de Juliol de 1911,

NAIXEMENTS

- Juliol 25.—Pere Bronsoms Soler.
- > 27.—Julia Macau Roca.
- > 28.—Emili Subirós Olivra.

CASAMENTS

- Juliol 24.—Francisco Quintá Roura, 25 a., s., ab D.ª Caterina Olivé Massó, 27 a. soltera.

MORTS

- Juliol 23.—Josep Martí Palé, 9 anys,
- > 25.—Miquel Piyol Viladomat, 9 m.
- < 26.—Dolors Font Pasqués, 84 a., v.

Cine del Teatro Principal

Gran función para el domingo 24 Julio
Tarde y Noche

Grandioso programa de Cine
completamente variado

A Figueres també 'n passen.

L'escena passa en una acreditada ferreria que fa forrolla en l'art dels paraigües. Època actual.

Un castellà, després de haver contemplat els aparadors, entra: *Deme paraguas de estos del escaparate.*

El botiguer ensenyant-li un exemplar—Si es servido.

El castellà—*Su precio?*

El botiguer—2'60.

El castellà—*Pues deme otro ...Pero resultan algo ordinarios ...No tendria Vd. de clase mejor?*

El botiguer—Si senyor ...—i ensenyant-li un altre paraigua—*Vea Vd., 3'10.*

El castellà—3, 10? ...*pues no lo entiendo ...me daba Vd. de 2, 60 ctms. y al pedirle de clase mejor, me ofrece una clase de 3 paraguas 10 ctms? Nada que no lo entiendo.*

Oh!... *l' avara poveria...*

Imp. de J. T. Bayler, Cervantes 13.—Figueres

«... plomo mortifero de los canivales de la reaccion ...»

«... canivalismo africano» (aquesta v. no deu pas esser culpa del caixista).

Prou... prou... ¡al pal gramatical! ja no escriuier!

Per la seguretat ciutadana

Convindria que's donguessin les ordres corresponents a fi d'evitar les carreres desenfundades dels vehicles de tota llureia que's dediquen al repartiment domiciliari de llet. Perque, si no, el millor dia tindrem que planyer alguna desgracia.

Casi-desgracia

Anant a banyar-se a la «Gorga blaua» estigué a punt de morir ofegat el nostre amic Pepet, dependent de la barberia de N' Agustí Riera. Sortosament, En Pere Romàns, dependent del Café Suis, el pogué empaïtar per la peruca, en el moment en que feia la baixada definitiva.

Ens alegrém de debó de que la cosa no hagi passat d'espant, pro no podem menos qu'extranyarnos del lloc del succés.

Perque creiem que un xicot del *abolengo* del Pepet no devia estiuejar a la «Gorga blaua», sino a San Sebastián o a Biarritz.

Ja ho hem comprés

Després de molt rumiar, hem comprés el perquè del prurit del Sr. V. de «La Razón» de nomenar sense necessitat, a companys nostres de Redacció.

Vol que, tornant-li la pilota, donguém a coneixer la personalitat que s'amaga darrera d'aquella misteriosa consonant.

Per una vegada, li donarem gust, fent el reclam dels seus insidiosos escrits.

L'escriptor qui s'amaga modestament darrera d'aquella V., es D. Lluís Vergés i Vilanova, ex-president de la Juventut Federalista, ex-secretari del Comité Federal, ex-bibliotecari del Cassino Menestral, ex-redactor de «La Razón», de «La Nueva Generación» i de «Verdad» (tots tres, periodics federals de Figueres), i, actualment, lerrouxista dels mes enfadats, únic redactor *indígena* del setmanari lerrouxista «La Razón» (propietat del aspirant a Diputat, Sr. Torroella de Port-Bou).

Aquest senyor Vergés—Vilanova es el que deia que ben conegudes ens eren les seves *independencia de criterio, veracidad* i *comedimiento*, i ens-e-surt inventant-se la desautoriació i dimissió del nostre Director (prova de la seva sinceritat) injuriantlo encobertament (prova del seu comediment) i fins menassant i perdonant la vida (prova palesa de la bona criansa que l'characterisa).

¿El coneixen els llegidors?

Es que si cal també els hi dirém el carrer i nombre en que viu, arrendament i cédula que paga... i molts altres detalls.

¿Quina diferencia del Vergés, deixeble del gran Pi i Margall, al Vergés, esclau del Lerroux!

Mes d'Higiene

Mai, mai ens cansarem d'insistir sobre aquest punt, convençuts de que, malgrat la molestia que les nostres campanyes puguin produir a funcionaris i autoritats, la salut del poble deu esser avans que tot.

Aquesta vegada, va d'Higiene provincial, i lo succeit es verament cosa inoïda, com podrán compendre 'ls llegidors.

A Port-Bou hi funciona una estació sanitaria que, al present, ab motiu de les noves alarmants de Marsella, está en plena activitat. No hi falta res. Metjes, botiquins, material de desinfecció, res s'hi plany, quan de prevenirse contra 'l cólera's tracta.

Dimars varen arribar a Figueres tres individus procedents de Marsella, i que, naturalment, havien passat per l'estació sanitaria de Port-Bou, ahont els hi havien expedit un certificat declarant-los nets.

Varen presentarse a l'Arcaldia que no pogué atendre-ls, i's determinaren a marxar a Gerona, ab l'intent d'acullirse

al Hospital Provincial, puig son estat no era bo ni mol menys.

Quant ja havien marxat de Figueres, l'Arcalde rebé dos telegrames: un de la estació sanitaria de Port-Bou i altre del Governador Civil de la Provincia, recomanant-li abdós, detingués i fes visitar pel metje als individus de referencia.

I be ¿per aixó serveix la Estació sanitaria de Port-Bou?

¿Quina garantia ens ofereix una barreira sanitaria que deixa passar a malalts sospitosos i després encomama que 'ls vigilin?

¿S'hi ha fixat ab aquet detall el senyor Governador Civil de la Provincia?

De l'Escorxadore

Fa alguns dies que la matansa de bestiar comensa a mitja nit, al objecte de que's pugui menjar la carn mes fresca.

Aplaudim la reforma, mes que necessaria en aqueixos dies calorosos, tant propicis al desenrotll de tota mena de males.

¡Quietut... i que duril!

Es molt just que tot-hom se diverteixi, sempre i quant el seu divertiment no causi molestia a'altri.

Dihém aixó perquè hi ha gent que no tenen en compte la oració condicional apuntada.

Al carrer d'Alvarez de Castro (per mal nom *Gat hi llepis* hi ha una gabella ont s'hi arma cada nit una gatzara que dura fins a *les petites*, ocasionant grossa molestia als vehins que desitjen dormir, ja que a l'endemà tenen d'anar al treball.

També hi han colles de joves que, a la sortida del ball de nit, es constitueixen en orfeó i ab alló del «*si, si de amor, de amor, ¡ay! sí...*» i altres cançons d'època entretenen el sòn dels seus conciudadans.

Evitar aixó deu correspondre a n' els serenos ¿fa?

Cosos de l'istiu

El termómetro s'enfila qu'es un gust, portant les conseqüencies inherents a la seva crescuda: baralles, insolacions, duels de per riure, suor, insectes imperitins, hidrofobia (ab h, senyor Bartomeu) i moltes altres coses que seria prolijo enumerar.

Fruit del calor son:

Unes baralles que tingueren per escenari el carrer del *Gloriosissim Sant Josep*, ab gran acompanyament de xivarrí, produït pels vehins que no hi arriscaven res.

Uns atacs d'insolació que han sofert persones i besties. Lo de les persones sortosament va esser cosa lleu; els cavalls ne varen esser víctimes.

Una *manyaga* a la pantorrilla de la *cama* que va fer un gos a un individu que inadvertidament li trepitjava la cua.

Un aldarull fenomenal al «Alcazar Parisien». Protagonistes: amo i mestressa.

El viver del ciudadá Eloi

Ens ha arribat una queixa ben propia de l'estiu, i de tots els estius.

Alguns *ganapies*, poc escrupulosos segons sembla, van a banyarse a n' aqueix luxós balneari situat a la carretera de Fransa, i de passada fan brometa ab els vianants, presentant-sels-hi ab el vestit del Pare Adam, pro sense cap fulla, i dirigintelshi paraules de dupió gust academic, al ensemps que renyides ab la moral.

Nosaltres creiem que l'autoritat deu-ría evitarho, primerament per la seva obligació de vetllar per la moralitat, i en segón lloc, com a mida higiènica, ja que lo que's pot pendre en el viver de l'Eloi son banyes de bruticia, i aqueixos no convenen a l'estiu ni a l'hivern.

A reveurer

Proximament embarcará pera Buenos-Aires, nostre volgut company en Fidel Camps.

No cal dir que li desitjem bon viatge i una bona sort que l'hi fassi agradable l'estada en aquella república hont s'hi troben tants germans nostres. ¡A reveurer, bon amic y correligionari!

d'allí, com si algú se l'hagués menjada.

També rebém, ben sovint, queixes d'un carter que a les dos de la tarde encare no ha acabat de repartir el correu del migdia, ab lo que perjudica a molts que no poden contestar a correu seguit, com els caldría, moltes vegades.

Sobre tots dos extrems cridem l'atenció del senyor Administrador de la Ciutat.

Obituari.

Per la premsa ens hem enterat de la mort de la mare den Lluís Corbera Muntaner, president del «ateneo Pi y Margall» i director del setmanari «El 6 d' Octubre», entitats de la Bisbal.

En aquesta Redacció se l'estima tant com mereix al bon amic Corbera. Per aixó, avui ben sincerament, li fem present, l'expressió del nostre condol, acompanyant-lo en el sentiment que l'affligeix.

Positiva

Pera que serveixi de resposta als qu'ens pregunten qui es aqueix que fá de quefe del lerrouxisme figuerench, copiém del setmanari «Ciutat» d'Olot el següent fragment d'un article:

«Per aixó també es molt natural la falta de formalitat y noblesa en el director de *La Razón*, aquell senyor qui, no tinguent arguments pera refutar nostres raons convincents, durant la visita a la redacció de CIUTAT de que donavem compte en nostre nombre anterior, se despedí demostrant amabilitat y recomanant que mortifiquessim lo menys possible al seu setmanari, prometentnos callar ell per sa part y establir desde llavors el cambi. Naturalment que nosaltres hi enviarem CIUTAT, cosa que no feu ell ab *La Razón*. ¿Y saben perquè no l'ha enviada? Doncs, sensillament, perque conforme apuntavem en nostre solt de la setmana passada, la seva satisfacció fou no més aparent, obligat per la falta d'arguments, y, fidel complidor de la seva paraula, com a bon lerrouxista, ens ataca durament, segons se 'ns indica, cosa que no hem vist, per lo que no podem mentar quantes falsitats inserta.

Heusaquí com cundeix per tot arreu l'exemple; heusaquí com s'escampa com taca d'oli la mala herba dintre Catalunya y dintre la Democracia.

El costúm d'emplear medis reprobables quan s'han acabat els arguments, ens ha sigut importada de fóra per aquell processat per estafa, etz., qui llueix la bandera espanyola al seu barret, com a signe de patriotisme.»

¿Que 'ls en sembla d'aquesta fotografia moral?

Caminadors

Ab molta extranyesa ens hem enterat de que ha sigut nomenat *Comisario Regio* de l'*Instituto General y Técnico* el diputat provincial canalejista D. Joan Giralt i Rigau.

Verament, n'hi ha per extranyar-se de que, després de sis mesos de no haverhi Comisario, ens-e-surti el Govern ab aqueix nomenament.

¿Que no es de confiança el claustre de catedratic?

Pot-ser, será perquè al Ministeri s'han enterat de que, malgrat esser migrat i dolent el material d'ensenyansa, s'han gastat recentment 800 pessetes per un joc de cadires,

¿Que no tenen dret a seure ab comoditat els senyors Catedratic?

Be n'hi ha sort

Si la «Gramática de la Lengua Castellana» disposés d'una Llei de Jurisdiccions, el Director del periodic lerrouxista de la Ciutat, sería condemnat a la darre-ra pena.

Vegin si ab lo que diu podria fonamentarse una rigorosa sentencia:

«... prestigiosa entre las mediocresidades que le rodean ...»

«... los que actualmente sienten la sensibilidad ...»

Den Pau Iglesias, Azcárate i Soriano en diu una «trilogia»

JABÓN-CATALONIA
 ¡¡SAPOLOXIN!! ¡¡SAPOLOXIN!!
 FÁBRICA de JABONES de TODAS CLASES
JUAN BOSCH, Figueras
 Calle Concepción, 8 y 10
 Plaza Constitución, 16
 MARCAS REGISTRADAS ** PATENTE DE INVENCION

GRANS ASSORTITS DE
 QUINCALLA, MERCERÍA Y BISUTERIA
 DE
Jaume Navarra
 Carré de Gerona, núm. 3, FIGUERES
 Ultimas novetats en Bisuteria, Vanos, Parayguas y Sombrillas Juguets de totes menas

RICART YMBERT
 Representant de Cicles Sanromá
 y de la Lámpara Z.
 Preu 2 ptes.
 Patins Brampton
 Maquinaria, Material
 Y ventiladors elèctrics

DROGUERÍA
Antonio Gimenez
 Artículos para la Fotografía

ANTIGA Y ACREDITADA
 FARMACIA
 DE
R. MARTIN
 (Sucesor de Deuloféu)
 ANÁLISIS D'ORINS

MAGATZEMS DE CARBÓ
 DE
J. GUILLAMET
 Mineral Cok y vegetal
 CALITATS GARANTIDES, PREUS SUMAMENT REDUITS
 Servey a domicili
 Diposit central: Carrer de Castelló, 30, Figueres

Vasconia

El mejor jabón

para lavar la ropa

Agente exclusivo para Cataluña

J. Fonolleda Serra

Barcelona

Sociedad Anónima CRÓS
 ABONOS QUÍMICOS
CARLOS REIG
 Calle de la Rutlla, núm. 13, FIGUERAS
 Azufres, Sulfatos y semillas de selección mejorable.

Fábrica de Chocolates de
PEDRO VIÑAS
 VENTAS AL POR MAYOR Y MENOR
 CALLE JUAN MATAS, 22, FIGUERAS

Unica casa que garantiza 'ls articles en or chapat.
 Diposit de coronas mortuorias.
 Casa especial en guants, Quincalla, Mercería, Bisutería
Emili Senmartí
 PLAÇA CONSTITUCIÓ, 3
 Banos, Paraiguas y sombrillas ** Perfumeria del País y Extranjera
 Casa especial en novetats pera modistes.

DISPONIBLE

TRANSPORTS
 DE
BENET DEUSEDAS
 PALAU, 14, (Rambla) FIGUERES

SENYORES: visitin els grans Magatzems LA CONFIANSA ahont hi trovarán les últimes creacions de la present temporada.
FILLS DE JOSEP MASSOT
 — Preu fixo en xifres conegudas —

Llibreria-Periódics
FRACISCO CANET
 Pujada al Castell FIGUERES

Especialitat en Maquinaria Agrícola de la casa WOOD de New York
 ¡Agricultors i demás personas aficionadas en maquinaria!
 Passeu a veure nostres máquinas (fent comparacions ab totes las altres) i demanen Cataloes.
 Exposició i venta tots els mercats i días de fira,
J. Fajol, Rutlla, 25, FIGUERAS.

Botiga de calsat d'en MARTÍ CANADELL
 CARRER DE PERELADA, núm. 30, FIGUERAS
 Gran assortit de calsat de totes clases y seccions, tot ell confeccionat ab formas modernas.
 NOVETATS EN CALSAT DE SENYORA PER LA PRESENT TEMPORADA
 — PREUS REDUITS —

Imprempta JOSEP TRAYTER
 CERVANTES, 13, FIGUERES
 Perfecció i economia ab impresos comercials i de lujo.

COLMADO COMESTIBLES
 INMENSO Y VARIADO SURTIDO EN TODA CLASE DE LICORES Y VINOS
LA CUBANA
 Pulcritud y esmero en la confección de dulces y pasteles.
 Recomendando el chocolate Angelical vainilla.
 NUEVA, 5 y 7, FIGUERAS
 PASTELERIA CHAMPAGNES

JABÓN ALEGRET
 CASA FUNDADA EN 1795
 FÁBRICA DE JABONES DE TODAS CLASES de **Carlos Alegret**
 Despacho: Nueva, 4, FIGUERAS

Grandes Almacenes DE
Jaime Matas Nortal
 Calles Juan Matas, 16 y Magre, 4, Figueras
 Grandes surtidos de novedades para señora
 EN SEDERÍA, LANERÍA, ALGODONES, MANTONES, MANTILLAS CÉFIROS, ETC.
 Echarpes gran fantasia
 Tules seda bordados para trages y para blusas
 Especialidad en artículos para lutos.

Sastrería La Bandera
 LEED Y OS CONVENCERES: Los precios que rigen en esta casa son casi la mitad de los que os cobran otras sastrerías por estar nosotros inteligenciados con una fábrica de Sabadell que semanalmente nos remite Novedades.
 No olvidéis lo que acabáis de leer, como tampoco que desde esta fecha contamos con aumento de personal en el Taller y un excelente cortador de Barcelona para poder atender a la cada día más numerosa clientela. Fijaos bien, trajes a mitad de precio

“ Daisy ”
 Es el matador de moscas más eficaz y económico de todos, pues basta una sola carga para toda la temporada.
 Precio de cada aparato con su carga Ptas. 1'00
 Carga de recambio. 0'75
 VENTAS AL POR MAYOR Y MENOR EN
 Casa A. CRUMÓLS É HIJOS, Lasauca, 1, Figueras.

PRECIO FIJO

Espay reservat per anunci de la Gran Farmacia y Laboratori de MIQUEL VIDAL, antes de **J. MONCANUT**, Carrer Presó, (Cantonada Ingeniers), FIGUERES.